

Savinjski vestnik

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE MESTA CELJA, OKRAJEV CELJA-OKOLICE IN SOŠTANJA

Frontnemu kongresu - frontni pozdrav!

Samo nekaj dni nas loči od IV. kongresa Ljudske fronte Jugoslavije, ki bo nedvomno prešel v zgodovino kot eden najpomembnejših dogodkov ne samo v življenju naših narodov, temveč tudi mednarodnega socialističnega gibanja.

V nedeljo, 22. februarja se bo v Beogradu zbralo več kot 2200 delegatov iz vseh frontnih organizacij. Kongresu bodo prisostvovali tudi mnogi gostje iz naše države: predstavniki kolektivov, javni in kulturni delavci, znanstveniki, predstavniki JLA, sindikatov in ostalih organizacij. Za ta kongres bodoče Socialistične zveze delovnih ljudi Jugoslavije vlada tudi v inozemstvu veliko zanimanje. Večje število socialističnih naprednih gibanj bo poslalo na kongres svoje predstavnike. Posebna komisija Ljudske fronte pa je pripravila Programsko deklaracijo Ljudske fronte, katero bodo objavili na kongresu.

V teh dneh so zaključile frontne organizacije razprave o osnutku statuta. Pojačano ideološko politično delo članov in istočasno razpravljanje o načrtu novega statuta sta značilnosti širokih priprav frontnih organizacij za bližnji kongres. Sicer je res, da so nekatere osnovne frontne organizacije v Celju in okolici o novem načrtu statuta zelo malo razpravljale. Tako so te organizacije marsikaj zamudile in so slabo izkoristile čas od 1. februarja, ko je bil objavljen statut, pa do danes. Namesto da bi člani Fronte samoiniciativno začeli razpravljati o statutu in s svojimi izkušnjami vplivali na vsebino in formulacijo statuta Socialistične zveze delovnih ljudi, so osnovne organizacije najbrž pričakovale direktiv od višjih forumov, čeprav bi že na osnovi poziva Zveznega odbora Ljudske fronte pravzaprav morale razpravljati o statutu. S tem neupravičenim čakanjem so vodstva osnovnih frontnih organizacij, kot tudi mnogi frontovci pokazali, da se še niso otresli v celoti starega načina dela in da se ne zavedajo povsem vloge osnovne organizacije, ki bi morala biti temelj politične dejavnosti Socialistične zveze.

Tam, kjer so pa razpravljali o osnutku novega statuta, so frontovci iznašli zelo širok krog vprašanj ter pripomb, ki se nanašajo na organizacijske in načelne določbe statuta; ali naj bodo konference okrajnih in mestnih odborov enkrat na leto ali samo vsako drugo leto, kot to predvideva statut; ali so poleg izvršnih odborov potrebna še tajništva; vprašanje o pristopanju tujih državljanov v Socialistično zvezo so na primer načeli frontovci v Preboldu in bili so mnenja, da je lahko tudi vsak tuj državljan član Zveze, če seinja s statutom in programom Socialistične zveze; vprašanje kolektivnega članstva in ženskih sekcij; višina in način plačevanja članarine itd.

Danes odputujejo na kongres iz Celja in okolice delegati, katere smo izvolili na mestni in okrajni frontni konferenci. Z njimi pošilja naše delovno ljudstvo kongresu in maršalu Titu pozdrave v vročo željo, da bo uspešno delo kongresa še en temeljni kamen v nadaljnjem družbenem razvoju naše socialistično-demokratske zgradbe. Obenem pošiljamo z njimi objube, da bomo zvesto sledili Programski deklaraciji, ki jo bo kongres sprejel.

V takem razpoloženju željno pričakujemo prihaj obvestil s kongresa, katerega delo bomo budno spremljali.

-ma-

Izdatna pomoč naših kolektivov nizozemskim in angleškim ponesrečencem

Naši ljudje v Celju in celjski okolici kažejo veliko razumevanje za pomoč po velikih poplavih prizadetim ljudem v Nizozemski in Angliji. Ze v prejšnji številki smo poročali, da so prvi dan zbiranja v celjski okolici zbrali 950.000 din pomoči. V tem tednu pa je ta vsota znatno narasla. Po sprejetih podatkih bodo mnogi delovni kolektivi prispevali poplavljenecem enodnevnim zaslužek.

Tekstilna tovarna v Preboldu bo darovala nedeljsko proizvodnjo, poleg tega pa bo uprava prispevala še 100.000 din. Prebivalce pa obiskujejo z nabiralnimi polami.

Dosedaj se je najbolj izkazal kolektiv Doma onemoglih v Vojniku. Kljub temu, da je tako rekoč sam potreben pomoči, je uprava darovala 5000 din, delavci in uslužbenci 2400 din, oskrbovanci pa so zbrali 460 din. Njihov zgled naj služi zlasti tistim kolektivom, ki se še do sedaj niso zganili.

V libovski Keramični tovarni bodo darovali poplavljenecem polovico dnevnega zaslužka, drugo polovico pa bodo dali za gradnjo šole v Libojah. Tovarna nogavic v Polzeli bo prispevala celodnevni zaslužek, uprava tovarne pa bo poleg tega dala še 100.000 din.

Tudi v Celju so se nekateri kolektivi dobro izkazali. Tovarna emajlirane posode bo darovala enodnevnih zaslužek, kar znaša okoli 6 milijonov din. »Metka« bo tudi prispevala enodnevnih zaslužek, uprava pa bo darovala še 500 tisoč din. Enodnevnih zaslužek sta prispevala še kolektiv Tovarne tehnic in Kemična tovarna. Tovarna perila je prispevala 120.000 din, Tehnometal je prispeval 50.000 din, sindikalna podružnica v podjetju pa 10.000 din. Kolektiv slikarstvo (državni mojster Dobraj) je prispeval 50.000 din, njihovi delavci in vajenci pa 22.554 din. Čevljarstvo v Celju pa 6100 din.

Sprejet je družbeni plan za okraj Celje-okolica

Z DRUŽBENIM PLANOM JE ZAJAMČEN GOSPODARSKI RAZVOJ OKRAJA — INDUSTRIJA PRISPEVA 84% AKUMULACIJE — POLEG 354 MILIJONOV BODO PODJETJA PRISPEVALA ŠE 130 MILIJONOV IZ PRESEŽENE AKUMULACIJE IN SKLADOV — ZA KMETIJSTVO BO PRISPEVALA OZZ SE 331 MILIJONOV — GRADNJA IN POPRAVILO SOL, CEST, MOSTOV IN OBNOVA NA KOZJANSKEM

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR CELJE-OKOLICA JE NA SVOJEM REDNEM ZASEDANJU DNE 13. FEBRUARJA SPREJEL DRUŽBENI PLAN IN PRORAČUN ZA LETO 1953. DRUŽBENI PLAN OBSEGA 11.540.683.000 DIN, DRUŽBENEGA BRUTO PRODUKTA. OD TEGA ODPADE NA AMORTIZACIJO 1.074.604.000 DIN, NA POTROŠNI SKLAD 4.075.673.000 DIN, NA AKUMULACIJO PA 6.390.406.000 DIN. KAKO MOČNO JE ZASTOPANA V OKRAJU INDUSTRIJA IN KAKO VISOKA JE NJENA STORILNOST NAPRAM OSTALIM PANOGAM GOSPODARSTVA JE RAZVIDNO IZ TEGA, DA LE TA USTVARJA 84% AKUMULACIJE, MEDTEM KO GRADNJA, KMETIJSTVO, PROMET, TRGOVINA IN GOSTINSTVO TER OBRT PRISPEVAJO SKUPAJ KOMAJ 16% AKUMULACIJE.

Z družbenim planom je zajamčen gospodarski dejavnosti v celjski okolici uspešen razvoj v tem letu. Akumulacijsko stopnjo pa bo možno v nekaterih podjetjih še zvišati, zlasti če bodo znali povečati storilnost dela, znižati režijske stroške in izboljšati komercialno sposobnost. Največ težav pri ustvarjanju akumulacije imata rudnika Zabukovca in Laško vsled zastarelih obratov. Tu bi bilo potrebno vložiti precej sredstev za modernizacijo rudniških naprav. Predvsem v rudniku Zabukovca bo treba čimprej zgraditi novo separacijo, ker je sedanja že zastarela in ima premajhno kapaciteto. Trenutno so v težkem položaju tudi nekatere tekstilne tovarne, ki imajo v skladiščih že dokaj velike zaloge blaga, vendar izgleda, da bodo svoje zaloge kmalu razprodale na bližnji Vzhod. S tem se bo pa tudi njihovo gospodarsko stanje izboljšalo. Kljub temu da kmetijstvo prispeva zelo majhen odstotek v akumulacijo, so ugotovili, da se je kmetijska proizvodnja lani le nekoliko dvignila. Levji delež k napredku v kmetijstvu je prispevala Okrajna zadruga zveza, saj je lani investirala preko 120 milijonov din za nabavo raznih strojev, traktorjev, za obnovo vinogradov ter za razne regulacije.

Družbeni plan nudi 354 milijonov din za kritje družbenih potreb v okraju; za promet 99.276.000 din, za socialno zaščito 86.209.555 din, za zdravstvo 42.180.000 din ter za stroške državne uprave in popravilo cest 122.000.000 din. Izdatki so povsod višji kot lansko leto. Zlasti so se zvišali izdatki za podporo socialno ogroženih oseb in za stroške v domovih, ker lani ti izdatki niso bili zadostni. Izdatki v zdravstvu so se zvišali predvsem zaradi reorganizacije zdravstvene službe ter zaradi kritja ne-

katerih obveznosti iz okrajnega proračuna.

Poleg omenjenega bo letos okrajni ljudski odbor prispeval za komunalno dejavnost, kmetijstvo, prosveto, zdravstvo in obnovo domov po okupatorju prizadetim še 130 milijonov din. Ta denar bo okraj dobil od podjetij, ki bodo prispevala okraju še 31% iz sklada za samostojno razpolaganje in 51% od presežka akumulacije. O tem, kako bodo delili ta sredstva in zakaj, so v zboru proizvajalcev kot v okrajnem zboru živahno razpravljali. Sklenili so, da bodo za elektrifikacijo uporabili 30 milijonov din. Elektrifikacijski plan v okraju predvideva, da se naj ta sredstva predvsem koristijo za elektrifikacijo predela ob Sotli, kozjansko-planiškega predela ter krajev Savinjske doline, ki so v času NOB dali prve žrtve, kot so: Dobrovlje, Črni vrh, Pirešica, Ponikva in Galicija. Predvideni denar bodo prvenstveno uporabili za nabavo materiala, medtem ko bodo ostala dela prebivalci teh predelov izvršili sami.

Za gradnjo novih in za popravilo okrajnih cest bo okraj prispeval 19 milijonov din. Tu gre predvsem za cesto Sv. Florijan — Rogaska Slatina, Virštanj — Poljana — Zusem — Virštanj, Praproče — Lupa itd. Tudi za komunalno dejavnost nekaterih občin so dodelili primerne zneske. Okrajni ljudski odbor je dodelil tudi 10 milijonov din kredita za zidavo mostu preko Savinje v Grižah in 2 milijona din za popravilo mostu v Rimskih Toplicah.

Za potrebe kmetijstva so iz teh sredstev dodelili 5 milijonov za kmetijsko šolo v Sentjurju, za drevesnice in trsnice v okraju pa tudi 5 milijonov din. Poleg tega bo v kmetijstvo investirala iz družinskih sredstev tudi Okrajna zadruga zveza 331 milijonov din, kar predstavlja visok znesek. S tem denarjem bodo prvenstveno regulirali Ložnico, nabavili kmetijske stroje in traktorje ter obnovili vinograde in sadovnjake.

Odobreni so krediti za šolstvo v višini 14.300.000 din. Od tega bodo uporabili za zgraditev šole v Jurkloštru 10 milijonov din, za dograditev šole v Dobrini pri Zusmu 800.000 din, na Planini 500.000 din, ostalo pa za popravila potrebnih šol v okraju.

Obnova podeželja še ni končana. Na Kozjanskem so še primeri, da stanujejo ljudje po kleteh in v hlevih. Zato je okrajni ljudski odbor dodelil za obnovo teh predelov 6,5 milijona din kredita. Potrebe so še večje, vendar bo s tem zaenkrat pomagano vsaj tistim, ki so pomoči najbolj potrebni.

Okrajni ljudski odbor je razpravljal še o mnogočem in ugotovil, da zaenkrat ni mogoče dati na razpolago več denarnih sredstev, ker so le-ta omejena.

Občinski ljudski odbori pa na svojem področju lahko dohodke zvišajo z dosledno izterjavo vseh dohodkov. Poleg tega bo okrajni ljudski odbor opustil plačevanja akumulacije vsa podjetja, ki se bodo letos na področju občine na novo ustanovila. Plačati bodo morala le prispevek za socialno zavarovanje zaposlenih delavcev in uslužbencev.

Na zasedanju so sprejeli tudi več odlokov gospodarskega značaja. Najvažnejši med njimi so odlok o obratovanem času trgovskih in gostinskih podjetij ter obrtnih delavnic, odlok o obvezni tuberkulizaciji goveje živine ter odlok o prepovedi točenja samorodnih vin.

S sprejetjem družbenega plana in proračuna za leto 1953 je sprejel Okrajni ljudski odbor veliko nalogo. Za ustvaritev le-te bodo potrebni še veliki napori vseh delovnih ljudi v okraju.

Zboljšanje kmetijske proizvodnje osnovna naloga Kmetijske zadruge v Celju

Kmetijska zadruga v Celju je bila ustanovljena pred dobrima dvema letoma; nastala je z združitvijo kmetijskih zadrug v Medlogu in na Zg. Hudinji. Ob ustanovitvi je zadruga prevzela 400.000 din dolga. Zaradi skrbnega in dobrega gospodarjenja pa ji je uspelo že v prvem letu delovanja dolg poplačati. Še več, že to leto je imela 230.000 din dobička. Uspešnost njenega dela se je pokazala tudi v 1951. letu, ko je dosegla 1.369.278 din čistega dobička. Bilanca lanskega leta pa je pokazala že 2.127.052 din dobička.

Lani je celjska kmetijska zadruga prevzela, oziroma na novo ustanovila tri trgovske poslovalnice, gostilno, dvehmesni in predelovalnico mesa. Njeni odseki so dobro delali. Vsekakor pa se je čutila premajhna aktivnost na polju kmetijskih odsekov. Upajmo, da bo kmetijska zadruga v letošnjem letu temu vprašanju posvetila več pozornosti. Če že računamo, da je zadruga lani nabavila večje število kmetijskih stojev in pa če upoštevamo odločitve občnega zbora zadrugarjev, ki je bil pred kratkim, da se lanski čisti dobiček v večji meri uporabi za zboljšanje kmetijske proizvodnje, potem lahko z zaupanjem pričakujemo, da bo zadruga letos uspešno rešila svojo največjo nalogo — zboljšanje kmetijske proizvodnje. Pomemben delež k tej nalogi bo dalo tudi posestvo kmetijske zadruge v Bukovčaku, na katerem bodo pridelovali v prvi vrsti semensko blago in gojili perutnino za celjski trg.

Občni zbor zadrugarjev je tudi določil zneske obratnega, sezonskega in investicijskega kredita ter sprejel predlog, da se članski delež zviša na 1000 din. Zadrugarji so med drugim sprejeli

tudi pravila. V njih je najznačilnejša postavka v tem, da se čisti dobiček deli v razne sklade, le-ti pa se v nobenem primeru ne morejo deliti med člane.

V precej živahni razpravi so navzoči z veseljem pozdravili predlog, da naj bi v novem zadrugnem domu odprli vsaj prva dva razreda osnovne šole. S tem bi ne samo razbremenili že tako prenapolnjene šole v mestu, ampak bi tudi skrajšali najmlajšim učencem dolgo pot do šole.

Pri volitvah so zadrugarji znova poverili mesto predsednika tov. Stanku Božiču, ki je že doslej uspešno deloval na tem mestu.

-iž.

Zveza borcev II. četrti v Celju je odkrila spominsko ploščo ilegalcu Tinetu Majerju

V nedeljo dopoldne je bila pred hišo bivše Ljudske posojilnice (sedaj Narodna banka Celje-okolica) skromna slovesnost, skromna po tem, ker se je k odkritju spominske plošče ilegalcu Tinetu Majerju zbralo za borbeno Celje dosti premajhno število ljudi. Člani Zveze borcev druge četrti so ta dan z odkritjem te spominske plošče počastili spomin ilegalca Tineta Majerja, ki je v juliju 1942. leta raje skočil iz drugega nadstropja skozi okno in s tem žrtvoval svoje življenje, kakor pa da bi gestapovcem, ki so ga zasiljevali kar koli povedal o delu svojih tovarišev. Sodelovala je tudi godba na pihala SKUD »France Prešeren«.

V Celju bo treba pohiteti s pripravami za izdajo delovnih knjižic

Po uredbi se noben delavec v letu 1953 ne bo mogel zaposliti brez delovne knjižice. (Obrazložitev te uredbe je v Gospodarskem vestniku od 7. febr. t. m.) Zato je skrajni čas, da se celjska in okoliška podjetja, občinski ljudski odbori in posamezniki bolj resno zavzamejo za to vprašanje in pospešijo delo za izdajo delovnih knjižic.

Kdor se danes hoče zaposliti, mora podjetju predložiti delavsko knjižico, odnosno, predložiti prijavo za izdajo delavskih knjižic pri Poslovalnici za delo v Celju. S seboj morajo prinesiti staro delovno knjižico in dokazila za delovne dobe. Brez tega se ne bo mogli nihče zaposliti — zato začnite z urejevanjem in zbiranjem dokumentov.

Pri Poslovalnici za delo v Celju sta 2 komisiji za priznavanje delovne dobe, ki zasedata vsak dan razen sobote. Pri podjetjih in ustanovah, ki zaposlujejo nad 50 oseb, so postavljene posebne komisije za izdajo delovnih knjižic. Delo teh komisij ovirajo največkrat delavci sami, ki nočejo komisijam izročiti originalnih dokumentov, odnosno od sodišča overjenih prepisov. Nekateri pa zavirajo delo tudi s tem, ker se ne potrudijo, da bi pravočasno dobili iz-

pričevala ali dokazila o prejšnjih zaposlitvah.

Nekatera podjetja v Celju in okolici se premalo zanimajo za delo pri vprašanju delovnih knjižic (»Metka« Celje, Pivovarna Laško, Sekcija za vzdrževanje cest in druga. Občinski ljudski odbori pa se z malo izjemami sploh še niso lotili priprav za izdajo delovnih knjižic za svoja lokalna podjetja, kljub temu, da jih je naša Poslovalnica že nekajkrat opozorila na to.

Zelo pomanjkljive so prijave in dopolnila v delavskih knjižicah pri Zdravilišču Laško, Rudniku Zabukovci in Tekstilni tovarni Juteks v Zalcu. Nasprotno pa so izredno skrbno in vestno izpolnili prijave in dopolnila v delavskih knjižicah Tovarna tehnic, Hmezd Zalec, »Kambrus« Zreče, Tovarna kovanege orodja Zreče, Tovarna nogavic Polzela, Tekstilna tovarna Prebold, Kemična Celje, Rudnik Laško ter celjska postaja in Sekcija za vzdrževanje proge.

Za Celje mesto in okolico je do danes povsem gotovih okrog 2000 delavskih knjižic.

V. S.

Kako je potekal občni zbor KZ Šešče pri Preboldu

NEDEMOKRATIČNOST V ZADRUGI — ZADRUŽNIKI IZ SEŠČ HOČEJO PREVLADOVATI NAD ZADRUŽNIKI IZ MATK IN SV. LOVRENCA

Pred kratkim so se zbrali zadrugarji vasi Šešče, Sv. Lovrenca in Matk na občnem zboru KZ v zadrugnem domu v Šeščah. Iz poročila, ki ga je podal tajnik zadruge je bilo razvidno, da je Kmetijska zadruga v preteklem letu dosegla precejšnji finančni uspeh. Cistelega dobička je bilo preko 400.000 din. Iz poročila je bilo nadalje razvidno, da so bili sicer ustanovljeni razni odseki, ki pa niso zaupanega jim dela opravili tako, kot bi bilo želeli in so ostali v glavnem le na papirju.

V teku samega občnega zbora so se dogodile večje napake, katere smatramo, da razvoju zadruge ne bodo koristile v nobenem primeru. Ze v dosedanjem obdobju je imela dominantno vlogo vas Šešče, tako da so bile vse funkcije odbora KZ v rokah odbornikov iz Šešč, ostale vasi pa so igrale le podrejeno vlogo. Zato je med letom prišla do izraza težnja zadrugarjev iz Sv. Lovrenca, da se priključijo v KZ Prebold. Prijav za vstop v KZ Prebold je bilo preko 10. Centralistična vloga vasi Šešče napram ostalim je prišla do izraza tudi na samem občnem zboru KZ. Ze v začetku občnega zbora so soglasno izglasovali, da se voli v novi odbor 7 odbornikov, in sicer 3 v Šeščah 2 v Sv. Lovrencu in 2 v Matkah, kar smatramo, da je bilo pravilno. Ko je kandidacijska komisija predlagala kan-

didatno listo novih odbornikov je bilo ugotovljeno, da kandidirajo v Šeščah trije tovarniški delavci in nobeden kmet. Ko je na tak socialni sestav dal član občinskega komiteja ZK Prebold ugovor, ga je predsedujoči, ki je po poklicu tovarniški delavec, zavrnil, češ, da ne sme ugovarjati, ker ni član KZ, čeprav je bil le-ta tudi sin članice Kmetijske zadruge v Šeščah, ki ga je pooblastila, da prisostvuje občnemu zboru.

Ob takem socialnem sestavu tudi predložene liste niso izglasovali. Da pa predlagani ne bi izpadli iz odbora, so si izmislili, da je treba odbor razširiti tako, da pridejo vanj tudi kmetje. Na ta način so prvotni sklep za sedem odbornikov razveljavili in ga razširili na devet ter izvolili iz Šešč še dva kmeta. Tako imajo Šešče 5 odbornikov, Sv. Lovrenc 2 odbornika in Matke 2 odbornika. S tem so dosegli, da ena vas preglasuje obe ostali vasi, čeprav so ekonomsko in po številu prebivalcev vse tri enake. Želimo, da v KZ Šešče pride bolj do izraza demokratičnost, ker bo tak način poslovanja pripeljal do večjega uspeha. Prav gotovo bodo nepravilnost občnega zbora uvideli tudi na Okrajni zadrugi zvezi v Celju in odpravili tako stanje, ki samo škoduje ugledu našega zadrugarstva.

K. I.